

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 258/2011-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. F., R., zastúpeného advokátom JUDr. L. C., R., pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 6 Co 25/2010-178, 6 Co 26/2010 z 25. januára 2011 a oznámením Krajskej prokuratúry v Trenčíne č. k. Kc 35/11-13 z 24. marca 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. F. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. mája 2011 doručená sťažnosť Ing. M. F., R. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. L. C., R., pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Co 25/2010-178, 6 Co 26/2010 z 25. januára 2011

a oznámením Krajskej prokuratúry v Trenčíne (ďalej len „krajská prokuratúra“) č. k. Kc 35/11-13 z 24. marca 2011.

Z obsahu sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľ (navrhovateľ) sa návrhom doručeným Okresnému súdu Trenčín domáhal proti odporcom zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam; konanie bolo vedené pod sp. zn. 11 C 97/2008.

Uznesením č. k. 11 C/97/2008-160 z 26. marca 2010 „*okresný súd v dôsledku spätívzatia návrhu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, podľa ust. § 96 O. s. p. zastavil konanie. O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 146 ods. 2 prvej vety O. s. p. a uložil navrhovateľovi, aby zaplatil náhradu trov konania odporkyne v 1. rade vo výške 604,97 eur jej zástupcovi JUDr. J. D., do troch dní. Rozhodol o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi vo výške 1.292,45 eur prostredníctvom D. R. Učtárni tamojšieho súdu uložil vrátiť zostatky preddavkov na trovy dokazovania, navrhovateľovi a odporkyni v 1. rade, každému po 5,24 eur. Odporcom v 2. a 3. rade náhradu trov konania nepriznal, pretože si ju neuplatnili (§ 151 ods. 1 O. s. p.).*

Opravným uznesením zo dňa 17. septembra 2010, č. k. 11 C/97/2008-165 podľa ust. § 164 O. s. p. opravil výrok citovaného uznesenia o náhrade trov konania odporkyne v 1. rade, a to tak, že opravil výšku tejto náhrady z pôvodných 604,97 eur na 1.230,84 eur. Opravu odôvodnil tým, že ide o chybu v počítaní, ktorá je zrejmá z obsahu spisu, pretože odmena za 1 úkon právnej služby je 512,85 eur a advokát si uplatnil náhradu za 2 úkony právnej služby a k tomu 20 % DPH.

Proti týmto uzneseniam navrhovateľ podal včas odvolanie. Vo svojom odvolaní napadol výrok uznesenia okresného súdu v spojení s opravným uznesením, ktorým bola maloletej odporkyni priznaná náhrada trov konania. Navrhovateľ namietal výšku priznanej náhrady trov za právnu službu advokáta. Domnieva sa, že náhrada trov konania za zastupovanie nepatrí ako advokátovi, pretože JUDr. D. nie je vedený v zozname advokátov Slovenskej advokátskej komory a nespĺňa podmienky ako to vyžaduje ust. § 32, § 33 zák.

č. 586/2003 Z. z. *Z uvedeného vyplýva, že JUDr. D. zastupuje odporkyňu iba ako zástupca (občan) a tomu by mala zodpovedať aj výška trov konania.*“.

Krajský súd uznesením č. k. 6 Co 25/2010-178, 6 Co 26/2010 z 25. januára 2011 rozhodnutie prvostupňového súdu v napadnutej časti (výroku o náhrade trov konania) v spojení s opravným uznesením potvrdil; odporkyni v 1. rade náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Keďže sťažovateľ nebol s rozhodnutiami všeobecných súdov spokojný, 8. februára 2011 podal Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) podnet na podanie mimoriadneho dovolania, ktorý bol oznámením krajskej prokuratúry č. k. Kc 35/11-13 z 24. marca 2011 odložený.

Podľa názoru sťažovateľa: *„... v danom prípade boli porušené moje práva uvedené v čl. 46/1 Ústavy SR a čl. 6/1 dohovoru, právo na prístup k súdu ako aj právo každého domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky, teda právo na súdnu ochranu...*

Na základe všetkých horeuvedených skutočností považujem za protiústavné i vybavenie môjho podnetu na podanie mimoriadneho dovolania, v ktorom sa prokuratúra rovnako nesprávne vysporiadala so skutkovým a právnym stavom veci a znemožnila mi tak dosiahnuť nápravu spôsobom zákonom predpokladaným.“.

Sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd vydal nález, *„ktorým by ÚS SR vyhlásil, že uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/25/2010 zo dňa 25. 1. 2011 a odpoveďou na podnet na podanie mimoriadneho dovolania č. k. 35/11 zo dňa 24. 3. 2011 bolo porušené právo na prístup k súdu a spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 Ústavy SR a ktorým by zároveň zrušil toto uznesenie a vec vrátil na ďalšie konanie a napokon by priznal právo aj na náhradu všetkých trov tohto konania, ktorých výška bude uvedená v písomnom vyhotovení samotného nálezu.*“.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v prvom rade považoval za potrebné ustáliť, porušenie akých základných práv a slobôd sťažovateľ namieta. Keďže sťažovateľ námietku porušenia práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd do návrhu na rozhodnutie (petitu), ktorým je ústavný súd

v zmysle § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný, nezahrnul a ani osobitne neodôvodnil, ústavný súd sa touto námietkou nezaoberal. Vychádzajúc z odôvodnenia sťažnosti dospel ústavný súd k záveru, že sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa ktorého každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

1. Sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu č. k. 6 Co 25/2010-178, 6 Co 26/2010 z 25. januára 2011, ústavný súd odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ústavný súd zistil, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 7. februára 2011, z čoho jednoznačne vyplýva, že lehota ustanovená pre tento druh konania pred ústavným súdom sťažovateľovi bez akýchkoľvek pochybností uplynula skôr, ako ju podal, a z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (III. ÚS 108/02, IV. ÚS 158/04, I. ÚS 218/06). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty nemožno zmeškanie tejto lehoty vzhľadom na kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 110/03).

2. V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ namietal porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy oznámením krajskej prokuratúry č. k. Kc 35/11-13 z 24. marca 2011, ktorým odložila jeho podnet na podanie mimoriadneho dovolania proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu. Z obsahu uvedeného oznámenia vyplýva, že krajská prokuratúra náležite vysvetlila dôvody takéhoto postupu.

Zákonné predpoklady na podanie mimoriadneho dovolania sú upravené v ustanoveniach § 243e a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. Z týchto ustanovení jednoznačne vyplýva, že ide o mimoriadny opravný prostriedok, využitie ktorého ako procesného inštitútu patrí výlučne generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“). To znamená, že nejde o základné právo sťažovateľa, ktoré by bolo možné zahrnúť pod čl. 46 ods. 1 a nasl. ústavy.

Základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Takým orgánom môže byť aj generálna prokuratúra. Súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je nepochybne aj právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, či už prostredníctvom podnetu, alebo opakovaného podnetu (§ 31 ods. 2 a § 34 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov), pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa takýmto podnetom (podaním) zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť. Súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je ale právo, aby príslušné orgány prokuratúry jeho podnetu (podaniu) vyhověli (m. m. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na vyhověnie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá, alebo nepodá mimoriadne

dovolanie. Ústavný súd v tejto súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, II. ÚS 14/04, I. ÚS 7/04, II. ÚS 407/06, III. ÚS 146/2010).

Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou opakovane vyslovil, že ak sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namietal také porušenie základného práva alebo slobody, ktoré podľa okolností prípadu nemohlo nastať, ústavný súd návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (napr. II. ÚS 70/99, III. ÚS 45/03).

Keďže platná zákonná úprava nezakladá sťažovateľovi právo (právny nárok) na vyhovie jeho podnetu na podanie mimoriadneho dovolania zo strany generálneho prokurátora, nevyužitím tohto oprávnenia generálneho prokurátora nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola ako celok odmietnutá, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľa v nej uvedených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júna 2011